

„Národní“ historiografie

- Gallus Anonymus
 - *Cronica et gesta ducum sive principum Polonorum*
- Kosmas
 - *Cosmae Pragensis Chronica Boemorum*
- *Anonymi Gesta Hungarorum* (12. stol.)
- Simonis de Kéza *Gesta Hungarorum* (1282–1285)

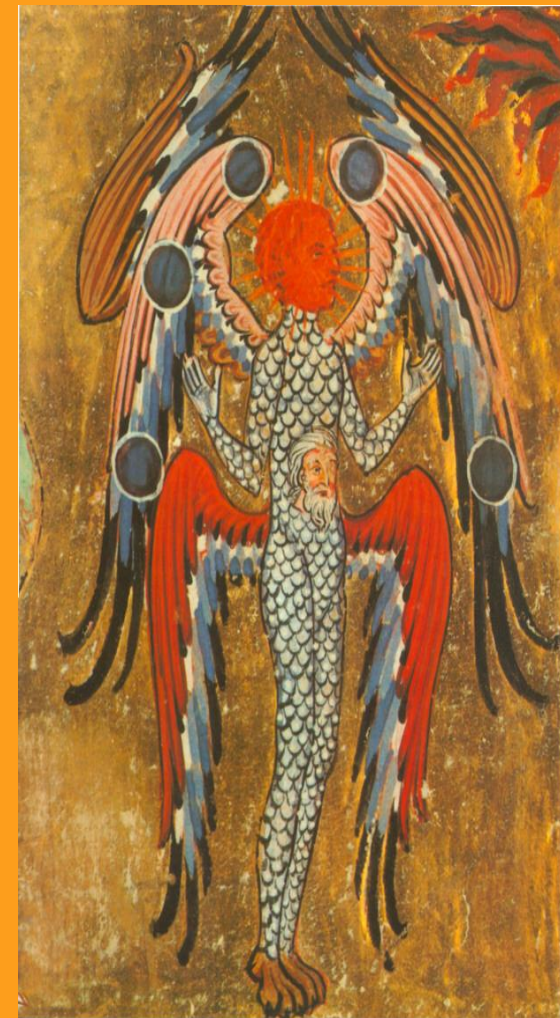

Exempla

- „Exemplum est dictum vel factum alicuius autentice persone dignum imitatione.“ (Jan z Garlandie)
- Petrus Alfonsi (ca. 1070–1140)
 - *Disciplina clericalis*
- Caesarius z Heisterbachu (ca. 1180– po 1240)
 - *Dialogus miraculorum*
- *Gesta Romanorum*
- Jakub z Varazze (J. de Voragine, ca. 1230–1298)
 - *Legenda aurea*

Mystická próza

- Hildegarda z Bingenu (1098–1179)
 - 3 knihy vidění (*Scivias – Cestyvěž*)
 - příručka praktické medicíny (*Causae et curae*)
 - přírodovědně-medicínský spis (*Physica*)
- Jáchym z Fiore (ca. 1135–1202)
 - *Concordia*
- Mistr Eckhart (Eckhart z Hochheimu, ca. 1260–1328)

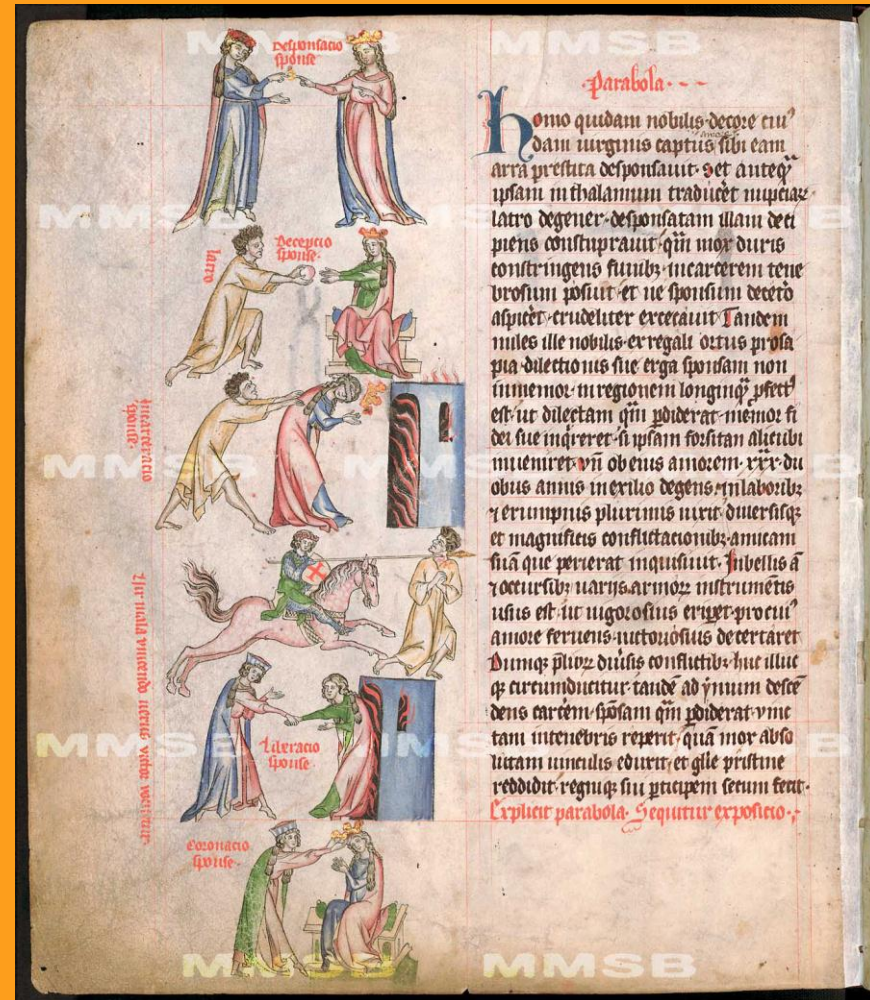

Konec světa podle
Hildegardy

Kolda z Koldic, († 1323), tzv. Pasionál abatyše Kunhuty
Národní knihovna Praha, XIV A 17, fol. 1v

Kolda z Koldic, († 1323), tzv. Pasionál abatyše Kunhuty
 Národní knihovna Praha, XIV A 17, fol. 3r, 3v

Raná scholastika: teologie a filozofie

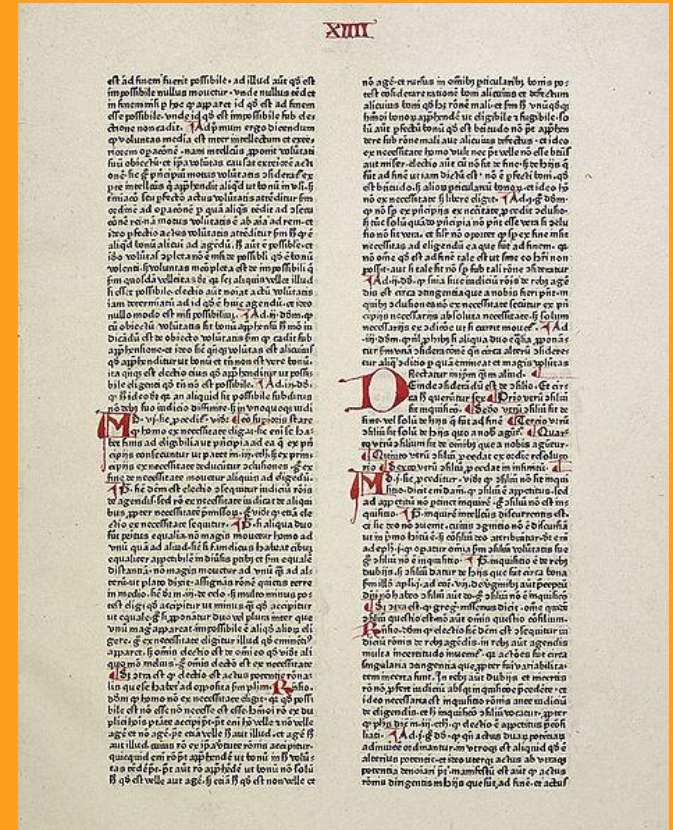
- Petr Abélard (1079–1142)
 - *Sic et non*
 - *Historia calamitatum*
- Bernard z Clairvaux (1090–1153)
 - *De diligendo Deo*
 - *De gratia et libero arbitrio* – *O milosti a svobodném rozhodování*
 - *De consideratione ad Eugenium papam*
 - komentář k Písni písní a kázání
- Petr Lombardský (ca. 1095–1160)
 - *Libri quattuor Sententiarum*
- Jan ze Salisbury (ca. 1115–1180)
 - *Policraticus*
 - *Metalogicon*

Abélard a Heloise

Vrcholná scholastika – 13. století

- Albert Veliký (A. Magnus, ca. 1200–1280)
- Tomáš Akvinský (Thomas Aquinas, ca. 1225–1274)
 - *Summa contra gentiles*
 - *Summa theologica*
- Bonaventura (Giovanni Fidanza, ca. 1221–1274)
 - *Commentum in quattuor libros Sententiarum*

Akvinský, *Summa theologicae*

Didaktická a naučná literatura

- Konrád z Hirsau (ca. 1074–1140)
 - *Dialogus super auctores*
- Hugo od sv. Viktora (1096–1141)
 - *Didascalicon*
 - *De scripturis et scriptoribus sacris*
- Petr z Blois (P. Blaesensis, ca. 1130/35–1211/12)

13. století: rétorika, formuláře, poetika

- Petr de Vinea
 - epistolární formuláře
- Galfredus de Vino Salvo
 - *Poetria nova*
- Jan z Garlandie
 - *Poetria*
- Eberhard z Brém (E. Alemannus)
 - *Laborintus de miseriis rectorum scholarium*

Gramatika, slovníkářství

- Alexander de Villa Dei (ca. 1160/70–1240)
 - *Doctrinale*
- Eberhardus Bethuniensis (*Graecista*, † ca. 1212)
 - učebnice gramatiky
- Hugutio Pisanus (ca. 1140–1210)
 - slovník *Liber derivationum*
- Jan z Janova (Iohannes Balbus, † ca. 1298)
 - *Catholicon seu Summa prosodiae*

Encyklopedie

- Alexander Neckham
 - *De naturis rerum* (1187–1204)
- Bartoloměj Anglický
 - *De proprietatibus rerum* (ca. 1240)
- Tomáš z Cantimpré
 - *De natura rerum*
 - *Bonum universale de apibus*
- Petrus de Crescentiis
 - *Ruralia commoda*
- Vincenc z Beauvais
 - *Speculum maius* (ca. 1256–1259)

scribit ad emic alexandrum de terra et
 fas moribz bagwaninos de cultu vni
 de de coenitate filij cum pie dicit eg
 inter ca. De ubum e. r. ubum illud u
 ubi creantur et hoc unum omnia.
 Nos aut hoc ubum colimus. hoc ad
 ramus. De sic r mens est. r. deo non
 amat aliud nisi mundam mentem.

De alijs hominibz r moribz eorum.

Homines
 alij sunt i
 yribus pe
 ditus qui
 amore alte
 rius uicti
 igne famit
 tere no for
 mudant.

Tunc a
 ly ho
 mines sunt
 qui yentes
 pios numi
 confictos semo mactae r canes eorum
 ad epulas spacia i mentem putant pie
 tatem. r magna religionem renuentes ud
 falsa face tamqm impios detestantur.

Homines et
 iam sunt
 alij ibi tam mag
 ni uelut pygantes
 na ut elephantes
 uo transhant.

Homines alij sunt
 ibi tantum pe
 ut ut alium longi
 tudinis uix excedant.

Sunt matres
 etiam que se
 mel yentes canos
 paruos proferunt
 qui tamen diu ut
 uentes i senectute
 ingresunt.

Sunt alie que
 quinquen
 nies parunt sed
 partus nisi octo
 annis uinere po
 possunt.

Homines alij sunt
 qui pilces cru
 dos manducantes
 yssim mace salum
 bibunt. bibunt.

Homines alij
 sunt manus
 auerlas. et in sin
 gulis pedibus octo
 digitos habentes.

Homines qui ha
 bent plantas
 pedum transpositas

Homines etiam
 alij sunt qui
 plantas pedum su
 orum se operunt.

Homines alij si
 quos vris ieo
 ritius cynocephalos
 appellat. qui ac pina
 capita habentes. ing
 ues ad uncas hines p
 lily pendu i dnu puo
 ce latrat. canu p hite

Homines alij
 sunt qui na
 paruum os hnt
 quod non nisi gra
 di calamo abaxia
 cohiba comedunt.

Homines alij sunt
 ibidem qui car
 nibz humanis uelut
 hui hominu ueligia
 tandu papunt quo
 uibz aquam aliquaz

Thomas de Cantimprato, *De natura rerum libri XX*
 Národní knihovna Praha,
 sign. XI A 15, fol. 32v

Petrus de Crescentiis, *Ruralia comoda*

Musée Condé, MS 340, fol. 303v (ca. 1306)